

itala esperanta revuo

Direttore: A. PAOLET

Comitato di Redazione: Prof. C. GRAZZINI, Prof. B. MIGLIORINI, Ing. R. ORENGO, Dott. A. TELLINI

XIII^a JARO

DECEMBRO 1926^a

N. 12

LA NOSTRA CAMPAGNA

Il nostro appello del mese scorso ha suscitato un altro poco di movimento, d'interessamento intorno alla sorte di questa Rivista. Buon segno: la fede posta sinceramente al servizio della verità, anche se non sempre suona « dolce e levigato », alla fine non è senza i suoi benefici effetti.

E dei nostri veri Amici, dei buoni e fedeli Amici delle file samideane, non abbiano dubitato mai.

Senonchè per riuscire, oggi occorre — *conditione sine qua non*, pena la caduta — cambiare non principi ma metodo, anzi, più esattamente *avere un metodo* di lavoro.

Ed è ciò che ci siamo proposti di tentare nello sviluppo dell'attività di questa Rivista. Tentare, s'intende, per riuscire.

Ci siamo accinti a questa « campagna » disposti ad offerirle tutte — anche se poche, tutte — le forze delle quali disponiamo, fidenti nella bontà inattaccabile, incrollabile dell'Idea che vogliamo servire, fidenti nella sensibilità degli Amici nostri che *sentono* e *vivono*, nell'equilibrio della loro personalità, la nobiltà, la bellezza, quasi diremmo la trascendenza, del comune Ideale.

E se riusciremo a comunicare loro il fuoco che arde, ormai da anni, dentro di noi, talora vampa incontenibile, irrequieta, tal'altra brace ben viva sotto leggero velo di cenere, se riusciremo ad avvicinarci a loro — a Voi, Amici lettori —, se riusciremo a sommare l'ardore vostro col nostro, non dubitiamo un solo istante

che il raggiungimento dei comuni proposti non mancherà di arriderci.

Ma prima d'ogni cosa, a tappe successive, graduate, ci è d'importanza vitale costituire a questo modesto foglio dei samideani italiani una base salda, irremovibile, come su roccia, di almeno *MILLE* abbonati e non avremo tregua, e non daremo tregua, fino a quando non avremo raggiunto questo indispensabile obbiettivo.

Onde voi che ci leggete, veniteci incontro con cuore aperto.

Inoltre vorremmo anche dire d'aver la sensazione che il mondo esperantista oltre i termini fisici di Casa nostra — molto più sviluppato, e seriamente sviluppato, del nostro — aspetti, desideri, in un certo senso abbia bisogno, del calore che apporterebbe il risveglio nostro anche in questo campo, allo stesso modo che il mondo non esperantista assiste, segue, studia il rigoglioso rifiorire di personalità ed attività di questa nostra italianità vetusta ed eterna.

Per amor del cielo non si veda peccato di presunzione là dove non vuol essere altro che riconoscimento di una legge insopprimibile di affermazione dell'io individuale e collettivo, in quel fluttuare di dare e ricevere del quale s'intesse la vita umana e sociale.

Vorremmo dire di esserci quasi domandati — come Fogazzaro fa chiedere al protagonista d'un suo romanzo — se il nostro paese non abbia più nulla da dire,

— e per noi, in questo campo — al mondo, se le nostre file, modeste si ma capaci d'una ricchezza d'ardore e di passione da non temere raffronti, si sono dileguate, se la nostra lingua « seconda », ch'è pur « ausiliaria » per qualche cosa, ci venne data e l'accogliemmo con tanta fede, tanta speranza e tanto amore per ammutolirci.

Vi fu un momento in cui ci domandammo in una lunga meditazione se avevamo gettato per un'utopia i nostri anni migliori, il fuoco della nostra passione, sognando e preparando l'amarezza di un ingrato risveglio.

Ma la voce che ha parlato nell'intimo nostro, quella stessa voce che non tace nel cuore dei *nostri Amici*, che parla a coloro che *vogliono* prestarvi ascolto, ci ha scoperto per un momento le radici eternamente vive e profonde dell' Idea, ci ha additato il nostro posto e d'un balzo ci ha sospinti a quello.

I.E.R. a prezzo ridotto

L'Amministrazione della Rivista nell'intento di facilitare l'opera dei propri Amici che ripetute prove di attaccamento le diedero, che danno, più sempre vorrebbero darle per incoraggiarne ed aiutarne l'esistenza, crea degli **ABBONAMENTI DIOMAGGIO** per L. 12 annue destinati ad aiutare la diffusione del giornale.

I nostri Abbonati che c'invieranno — oltre il proprio abbonamento — la tenue somma di L. 12 potranno comunicarci 2, 3, 4 nomi di persone a loro giudizio « esperantemaj », alle quali verrà inviata la Rivista rispettivamente per 6, 4, 3 mesi consecutivi insieme ad una circolare nella quale, salvo istruzioni in contrario, comunicheremo anche il nome di chi avrà loro fatto l'omaggio dell'abbonamento.

L'Amministrazione intende così, mediante un po' di sacrificio da parte di tutti — proprio e dei propri amici — di far opera di dissodamento del terreno destinato ad accogliere poi la buona semina samideana.

Vi piace, egregi Amici, la nostra iniziativa? Aiutateci dunque a darle corpo e vita. Perseveriamo e vinceremo!

Premio per ogni nuovo abbonamento procurato: L. 3 in libri

Posto di lotta oscura ed ignorata, da molti malvisa, posto di lavoro che non permette sosta e non apporta notorietà o lucri, lotta e lavoro che aggiungiamo a quella ed a quello per il pane quotidiano, felici di poterveli aggiungere purchè il granellino di sabbia, il sassolino, il mattoncello, s'aggiungano all'opera, si fondino con essa, si consolidino in essa e l'edificio si rafforzi, s'innalzi, si sostenga.

Ed eccoci oggi a rinnovare l'appello alla vostra solidarietà, ad offrirvi il modo che reputiamo in questo momento più idoneo, di procurarci la vostra proficua partecipazione!

Ad una prossima occasione la richiesta di collaborazione di più numerosi Amici nostri.

Per ora mettiamoci tutti all'opera, ognuno di proprio impulso, per questo primo passo che ci è indispensabile di fare. Riabboniamoci ed abboniamo. ★

Malkarigo de I.E.R.

La Administracio de nia Revuo, Intencante plifaciligi la penadojn de siaj Amikoj kiuj tiom da pruvoj de sia sindono donis, donas kaj plue volus doni al ĝi por kuragigi kaj helpi ĝian ekzistadon, kreas specialajn **PROV-ABONOIN** je l'prezo de 15 Italaĵ Liroj poĵare celantaj la disvastigon de nia gazeto.

Tiuj Abonantoj niaj kiuj sendos al ni — krom la pago de sia propra abono — la malaltan sumon de 15 Italaĵ Liroj rajtas sendi al ni 2, 3, 4 nomojn kaj adresojn de esperantemaj personoj, al kiuj ni sendos nian revuon respektive dum 6, 4, 3 sinsekvaj monatoj kune kun aparta cirkulero per kiu — se neniu kontraŭa instrukcio estos donita al ni — ni ankaŭ komunikos la nomon de la samideano kiu donacas al ili la provabonon.

Tiamaniere nia Administracio, per malgranda ĉies ofero — ofero propra kaj de siaj Amikoj — ĝi intencas antaŭprepari la kampon kiu devos ricevi la bonan esperantistan semon.

Ĉu nia iniciato plaĉas al vi?

Helpu, do, por ke ĝi korpigu kaj potencigu. Ni persistu kaj ni venkos!

Niaj kursgvidantoj: la aliaj kolonoj

Antaŭ kelke da tempo ni eldiris modestajn sed sincerajn vortojn por niaj eldonistoj kiujn ni nomis la « kolonoj » de nia konstruaĵo: Ni sentis ke tion ni ŝuldis al ili kaj ni tre ĝojas pro tio ke iujn pruvojn ni havis ke la tuŝita « klavo » ne falstone sonis.

Sed estas ankoraŭ aliaj kolonoj subtenantaj la movadon kaj, por ili, laŭ nia konsciencdevo, ni volas aperigi kelkajn dankajn skribliniojn. Ili ne estas malpli sinceraj, malpli honestaj.

Ni aludas niajn « kursgvidantojn ».

Tuj kaj antaŭ ĉio ni volas klarigi — ĉu tio ĉi plaĉos aŭ malplaĉos al plimulto tute malgravas — ke la nomon de « kursgvidantoj » ni uzas por tiuj samideanoj, kiuj precipe elektis kaj elektas kiel sian agadon por E. la instruadon de la lingvo, ĉu en publikaj kaj privataj lernejoj, ĉu ĉe kulturaj societoj kaj grupoj aŭ ĉe privataj personoj.

La klasiga distingo de aŭtentikaj, profesiaj edukistoj, instruistoj kaj de la... aliaj ne estas necesa por tio kion koncernas tiuj ĉi notoj.

Certe la samideanoj elektintaj por sia vivo la edukistan, la instruistan rolon, troviĝas en privilegia situacio por plej efike labori por E.: tio ĉi estas memkomprenebla, evidenta afero; sed estas ankaŭ vere ke samideanoj ne mankas kiuj, tuj post lerninte la lingvon sentis, vere *sentis* tutnature en si mem, krom la deziron, la kapablon ĝin lernigi, ĝin instrui al aliaj personoj eĉ ne sekvinte, antaŭe, pripedagogiajn studojn. Multaj el ili ame kaj bone kaj multe laboris por la instruado de la lingvo atinginte

laŭdindajn sukcesojn; kaj tio ĉi estas la sola, kerna afero.

Post sia « Iniciatoro » nia lingvo unue bezonis siajn eldonistojn sur kies ŝultroj sin subtenas ĝia enlibra vivo, sed tuj poste, sen iu alia intermezo, troviĝas la « kursgvidantoj » kaj per ili sin subtenas la vera kaj plej aŭtentika vivo de la lingvo: la fundamenta, parola vivo.

Ili meritas nian tutan atenton, nian tutan prikonsideron, kaj ni volas ke niaj vortoj estu senkondiĉe sincera kaj dankarekono de ilia altvalora personeco, de ilia grava kaj delikata rolo.

Ni apartigu dum momento, for de la nin ĉirkaŭanta monda bruado, kaj serioze pripensu « kiu » estas la kursgvidanto.

Li estas tute memstara persono senpretende semanta, nur preta doni sin mem, disdoni semade la varmon de sia animo kaj de sia scio por transplanti kaj multoblige sian samideanan individuecon, dum pli malpli longa tempo, en la korojn de siaj lernantoj. Li estas vere homo, ĉiam prilaboranta sian klerigon kaj pliperfektigon por ĝin transdoni al sia lernantaro en senĉesa, konstanta, penplena formado de novaj esperantistaj animoj.

Li estas la enkarnigo plej pura kaj plej sindonema de la samideana sento subtenata en sia laborado sole de forta, profunda, interna ĝojo ne ĉiam videbla el ekstere sed divenebla de ĉiu sentema animo: la ĝojo prepari por la paca armeo novajn rekrutojn, novajn adeptojn, novajn fidelulojn.

Li estas la plej alttenobla esprimo de la samideana sindonemo, vivanta simbolo de la natura procedo por la senĉesa reverdigo de nia branĉaro por la neniam

Renovigu tuj vian abonon al I.E.R.

haltanta reburĝonado kaj florado pleninganta la perdojn kiujn oni ŝuldas al laŭ-natura velkiĝo.

En niaj kursgvidantoj ni vidas ne nur la instruantojn de la lingvo sed la formantojn de niaj novaj elementoj, kies laboro, morgaŭ, aldone greftigos sur niajn ĉefajn branĉojn alportante al la komuna arbosuko ankaŭ sian freŝan kaj fortportan limfon.

El ilia sento kaj el ilia laboro, el ilia konscia donado de si mem, alvenas al nia movado la freŝaj taĉmentoj senĉese necesaj por nia senĉesa batalado, sensanga sed peniga batalado.

El tio tute evidentas kian altgravan rolon ili ludas por la kreskigo de nia adeptaro kaj kiom dankaj por ili ni devas nin senti.

ITALA ASOCIO DE GRAFOLOGOJ

Grafologio, scienco kiu en lastaj jaroj tre multe disvolvigis, estas itala scienco. Fakte kuracisto kaj filozofo Camillo Baldi el Bologna unua en la mondo ekvidis kiel la skribado estas spegulo de la animo kaj publikigis pri ĝi la unuan traktaton. Tre multe antaŭ li, cezara biografio Svetono faris rudimentajn observojn pri skribmanieroj de romaj imperiestroj Aŭgusto kaj Nerono, kaj poste, Marko Aŭrelo Severino, profesoro je anatomio kaj kirurgio ĉe Neapola Universitato, skribis traktaton pri tiu temo.

Sed dum eksterlande ekzistas florantaj asocioj de grafologoj, en Italio, kvan-

Dum eĉ facile oni povas taksi la elspezon de fortoj, la riskon, eble la perdodon de ĉiu ajn entrepreno, oni tute ne povas eĉ diveni kiom multe oferas kursgvidanto, serioze, konsciencie laboranta por la esperanta klerigado de ĉiuj ĉirkaŭ li alkurantaj novuloj por la ricevo de la samideana spirita enblovo, kiu faros el tiom da izoluloj la vivantajn membrojn de reala, tutmonda familio.

Ni subtenu najn eldonistojn, ni protektu kaj amu niajn kursgvidantojn por ke iliaj penadoferoj estu largmezure fruktodonaj kaj kiom eble ni klopodu por ke tiuj ĉi aŭtentikaj kolonoj de « nia sankta afero » ĉiam pli proksime kaj intime kunlaboru por ĝia efektiva progresigo.

Teo H. Rok'

kam grafologio estas ankaŭ nun studata (patro Gerolamo Moretti, kreis novan rimarkindan metodon de esploro), la kulturantoj de tiu scienco restas izolataj, nekonataj unuj la aliaj.

Pro tio ekestis Komisiono por organizado de grafologoj, kaj tiu societo, kiu iniciatis la plej interesajn studojn de grafio, estos post ne multe fondata.

La provizora Komisiono havas nun sidejon ĉe S.ro Ippolito Pellicciari, poŝta kesto 223, Ancona.

La nova societo korespondas kun eksterlandaj societoj kaj societanoj nur en Esperanto.

NELLA VENEZIA GIULIA

Per dovere d'ufficio, nei mesi di giugno e luglio, ho visitate le cittadine ed i villaggi del Carso e dell'Istria superiore ed in questa occasione ho voluto vedere se l'esperanto fosse colà conosciuto.

M'affretto, subito, di partecipare che il risultato oltrepassò le mie più rosee speranze.

Villa Opicina: bel villaggio che guarda Trieste dall'alto della sua collina. Parlai col delegato comunale: ha letto molto dell'esperanto e ne loda la grande idea: vorrebbe avere una grammatica per studiarlo ed io, naturalmente, gli prometto d'accontentarlo. Il vice brigadiere dei vigili urbani timidamente si avvicina dicendomi se fosse possibile una anche per lui ed io esaudisco pure il desiderio di questo modesto funzionario.

Santa Croce di Trieste: piccolo nido di contadini e pescatori: il samideano Koŝta da parecchi mesi istruisce i suoi compaesani.

Basovizza: un paio di case attorno ad una chiesa. Qui m'attendevo una gradita sorpresa. Dalle finestre della scuola comunale venivano le voci argentine dei bambini: m'affaccio. Una grande stanza con una trentina tra bambine e bambini; la maestra mi scorge e mi saluta con queste parole:

— Bonan tagon, sinjoro doktorol

— Bonan matenon, fraŭlino: ĉu vi parolas esperante?

— Sì, l'ho studiato alcuni anni or sono.

— Benissimo e speriamo che continuerà.

— Non dubiti, quando terminerò la scuola non mancherò di venire a Trieste per continuare lo studio.

Cosina: stazione ferroviaria per Pola. Nell'osteria del signor Druskovic c'è una bella signorina, la figlia del padrone. Parla oltre lo sloveno e la nostra lingua il tedesco ed un po' di francese.

— L'esperanto non lo conosce, signorina?

— L'esperanto? me ne parlò l'anno scorso un signore che incontrai in treno

e da quel giorno cercai sempre una grammatica, ma inutilmente.

— Niente di più facile; la grammatica l'avrà domani e con la grammatica un foglio su cui c'è tutto l'esperanto.

— Come, sopra un solo foglio la grammatica ed il vocabolario?

— Sì, signorina.

— Grazie, grazie; le assicuro che nelle lunghe sere d'inverno in cui vengono da noi a ripararsi dalla neve quei sei o sette ferrovieri che abbiamo qui, io non mancherò di tenere un bel corso e sia sicuro che mi ci metterò con tutto l'impegno!

Matteria: luogo di desolazione, sperduto tra le petraie del Carso. Una povera casa d'un piano porta la scritta « Municipio. » Il sindaco non c'è; lo sostituisce un commissario prefettizio. Entro: un signore alza lo sguardo:

— Bonan tagon, sinjoro doktoro: bela, simpla, facila estas lingvo esperanto.

— Come, signor commissario, lei...

— Ma, diavolo, non si ricorda di me? Non facevo io parte del circolo esperantista di Capodistria?

— Ha ragione, ora la ravviso; e continua sempre a studiare, non è vero?

— Propriamente no, ma l'assicuro che mi rimetterò nuovamente allo studio e ne parlerò ai miei amici. Anzi desidero d'essere iscritto anch'io al vostro circolo di Trieste.

Castelnuovo d'Istria: a metà strada tra Trieste e Fiume: un'osteria, una bottega, un piccolo albergo ed una dozzina di case col tetto coperto di paglia. Un vecchietto arzillo, con i nastrini del valore sul petto, mi viene incontro sorridendo.

— Come va, cavaliere? gli domando.

— Non me lo chieda per l'amor del cielo; pensi che da Napoli m'hanno sbalzato qui, non le dico altro.

— E come passa la giornata?

— Noiosamente, lo può ben immaginare: alla sera un paio di chiacchiere col maestro che è venuto dalla Sicilia e l'ufficiale di posta che è napoletano come me.

Diffondete all'estero il fascicolo

24 PAGINE

ITALIO

51-illustrazioni ::

Prezzo L. 2.50 — 10 fascicoli L. 20 — Commissioni all'editore A. Paolet in S. Vito al Tagliamento

— Hanno libri da leggere?
 — Nulla, nulla; anzi le sarei molto grato se mi mandasse qualcosa.
 — Non dubiti, commissario, le manderò un paio di grammatiche d'esperanto.
 — Benissimo, me ne parlava un mio collega di Roma ed io sarò ben felice di occuparmi.
 Buie, la ridente sentinella dell'Istria. L'ufficiale postale mi sta osservando:
 — Scusi, signor ispettore, io ricordo d'averla veduta circa sei anni fa, qui a Buie, al nostro circolo Donato Ragosa, ove ella tenne una conferenza sull'esperanto.

— Verissimo: ero stato invitato dal mio collega il Conte Dott. Agapito e spero che la mia conferenza l'avrà invogliato a studiare la lingua internazionale.
 — Sono troppo vecchio, ma qui mio figlio se ne occupa sempre.

Ed un bel ragazzino mi viene incontro sorridendo facendomi cento domande sulla diffusione dell'esperanto.

San Lorenzo di Daila: un magnifico quadro che invoglierebbe più di qualche pittore: una chiesa con un vecchio campanile, un paio di case cinte da un verde tappeto d'erba tra cui sorridono i rossi occhi dei papaveri: dinanzi l'azzurra ed infinita distesa dell'Adriatico.

Per l'occasione della mia visita il proccaccia ha messe le sue più belle piume, che consistono in un bracciale ed una lucida placca con sopra la scritta: R.R. Poste.

— Come va?

— Grazie, signor ispettore, la campagna promette un buon raccolto e la

pesca finora è stata sempre buona.

— Benissimo; quanti figli avete?
 — Tre e tutti bravi, tutti vanno a scuola.
 — E studiano l'esperanto?
 — ??

— Una bella lingua che per loro sarà della massima utilità quando diventeranno dei bravi marinai; una lingua con cui potranno comprendersi in ogni luogo ove andranno, magari in Giappone.

— Ma dice sul serio?
 — Certamente, vi manderò dei libri.
 — Grazie, grazie: io ne parlerò col maestro e col prete e la voglio studiare anch'io questa lingua!

Umago: una delle belle gemme dell'Istria che specchia le sue bianche case sul mare. Nella farmacia, di cui è proprietario il sindaco, stiamo parlando di radiotelegrafia. Il segretario comunale ed il ricevitore postale avrebbero una matta voglia di impiantare una stazione.

— Nulla di più facile e così potrete sentire, oltre i concerti di Parigi, anche le lezioni d'esperanto.

— Come, lezioni d'esperanto a mezzo della radiotelegrafia?

— Sicuro. — Ed il discorso continua per una buona mezz'ora sull'esperanto: risultato: un paio di grammatiche e... sei esperantiste che dalla Cecoslovacchia e dall'Austria andarono, per mio consiglio, ai bagni di Umago.

A Capodistria ed a Pirano parecchi esperantisti isolati che attendono ch'io vada a tenere una conferenza, ciò che non mancherò di fare tosto che avrò un paio di giorni di vacanza.

Dott. Arturo Ghez

L'ATTIVITÀ ESPERANTISTA FUORI D'ITALIA

Belgio. Nuovo corso a Malines. Articoli sui giornali.

Cecoslovacchia. La « Budwiser Zeitung » pubblica un corso, e pubblica frequenti relazioni sul movimento. A Gablonz corso pubblico e corso operaio, a Grünvald corso operaio, altri corsi a Jägerndorf e Tornal; conferenze a Römerstadt e Troppau.

Estonia. Esposizione e festa di propaganda a Ellamaa.

Francia. A Chartres, sotto la presidenza del sindaco, conferenza del prof. Guadet del Liceo di Versailles. Nell'anfiteatro di Geologia della Sorbona a Parigi sono ricominciati i convegni del Gruppo.

Germania. A Dresden, Pirna, Reclhinghausen, Bad Keuznach, Bottrop, Hirschberg, München, Offenbach e Schreiberhau corsi di vario grado preceduti per la maggior parte da conferenze e da esposizioni di materiale didattico, commerciale e turistico in esperanto. Convegni e conferenze a Bochum, Falkenstein, Heilbrunn, Mylan e Plauen.

Inghilterra. Gruppo presso l'Università di Liverpool; quattro corsi a Birmingham, nuovo gruppo a Sutton.

Irlanda. Apertura di corsi a Dublino, e trasmissioni esperanto dalla stazione Radio.

Jugoslavia. A Lubiana corso per principianti.

Lituania. A Panevezys esposizione, corso, articoli nei giornali.

Olanda. Corso a Steenberg; a Bergenopzom conferenza di propaganda, due corsi e interessamento della stampa.

Polonia. Gli insegnanti delle scuole di Varsavia sono favorevoli all'introduzione dell'Esperanto nelle scuole. Articoli nel « Express Kaliski ».

Russia. A Mosca corso a 50 ferrovieri; corsi nelle scuole di Leningrado.

Stati Uniti. All'International House di New York conferenza a circa 700 persone. Nuovo gruppo. Corso con 111 iscritti.

zeri, francesi, italiani, cecoslovacchi, giapponesi, spagnoli, austriaci, ungheresi, catalani, irlandesi, danesi, chimri, finlandesi, australiani, belgi, bulgari, danzighesi, islandesi, iugoslavi, norvegesi, della nuova Zelanda, svedesi, brasiliani, estoni, cinesi, lituani, messicani, rumeni, russi, del Saar, del Sud Africa e dell'Uruguay. Dei congressisti 481 erano donne e 479 uomini.

A Tokio si è svolto con grande successo il 14.º congresso giapponese di Esperanto.

1500 Marchi per l'insegnamento dell'Esperanto sono stati anche quest'anno concessi dal Municipio di Offenbach.

Provvedersi presso ogni ufficio postale di un bollettino di versamento sul conto corrente 9-392 intestato a A. Paolet, San Vito al Tagliamento è il mezzo più pratico e più economico per mandare quelle modeste quindici lire dell'abbonamento 1927 all'*Itala Esperanta Revuo*.

Il Ministro della Pubblica Istruzione, dell'Ungheria ha rinnovato anche quest'anno l'ordine dell'insegnamento dell'Esperanto nelle scuole medie dello stato ed in quelle cattoliche.

L'Istituto per la cooperazione intellettuale a Parigi, sottosezione della Società delle Nazioni, ha organizzato un servizio speciale d'informazioni in Esperanto per la propaganda delle proprie finalità.

L'Associazione degli Ingegneri Tedeschi a Berlino ha introdotto una rubrica in esperanto nelle diverse edizioni del suo autorevole organo tecnico « Engineering Progress ».

Il Collegio Savoia di Ottaiano ha compreso nei programmi l'insegnamento dell'Esperanto.

Nei loro programmi di studio hanno introdotto l'Esperanto le scuole per corrispondenza: Istituti Meschini (Via 4 Novembre, 96 Roma), il Convivio (Via dei Fornari 2, Roma), Ense [Ente Nazionale Scolastico Educativo], Via Cola di Rienzo 25-29, Roma).

.Kataluna Antologio

La Eldona Komitato de Kataluna Antologio ĵus publikigis en 20-paĝa kajero la recenzojn de la ĉefaj esperantaj revuoj kaj la opiniojn de eminentaj esperantistoj pri la grava verko « Kataluna Antologio ».

Tiuj recenzoj kaj opinioj dece ordigitaj, donas ĝuetan bildon pri la intereso kaj valoro de la literaturaj trezoroj enhavataj en tia dika volumo.

Tiu kajero estas senpage sendata al ĉiu interesato; oni petu ĝin de: S-ro Eduard Capdevila, Carders 29, Barcelona.

ALLA RINFUSA

Il principe Carlo di Svezia ha ottenuto il diploma dell'Istituto Svedese di Esperanto sostenendo con successo gli esami al termine del corso del Liceo Beskov a Stoccolma. Il giovane principe è un fratello della principessa Astrid di Svezia e quindi cognato del Kronprinz Leopoldo del Belgio.

All'ultimo Congresso Universale di Edimburgo parteciparono samideani inglesi, scozzesi, tedeschi, olandesi, americani, polacchi, sviz-

Hotelo kaj Pensiono
 "MINERVA,"
 ... VENEZIA ...

Unnaranga kaj rekomendinda restadejo por Esperantistoj. - Tute renovigita dum 1925. - Trankvila kaj urbocentre lokata. - Moderna komforto. - Ĉiu ĉambro kun fluanta akvo. - Esperanta servisto ĉe la fervoja stacidomo. - MODERAJ PREZOJ. - En- kaj elŝipigejo S. Zaccaria

Rinnovate subito il vostro abbonamento all'IER per il 1927

CATTEDRA ITALIANA DI ESPERANTO

(Istituto Linguistico Nazionale fondato nel 1912)

DIREZIONE: VIA DE' NERI 6, FIRENZE 118

ATTI UFFICIALI

— A Cosenza si aprono corsi per alunni delle Scuole Medie di secondo grado, nuovi corsi si tengono a Piacenza, Fiorenzuola d'Arda, Borgo San Donnino e Campotosto. A Brescia al Circolo Filologico; corsi elementari a Bari e ad Arezzo. A Firenze corsi all'Istituto dei Ciechi e all'Athenaeum, a Torino esami degli iscritti ai corsi dello scorso inverno e apertura dei corsi di conversazione all'Associazione Esperantista e di quelli pubblici alla Scuola Pacchiotti. A Trento corso presso le Scuole Comunali «G. Verdi». A Trieste chiusura del corso guidato dal Dott. Ghez.

— Si richiama l'attenzione dei Katedranoj che guidano corsi sull'importanza dell'Esperimento Bovet (V. *Esperanto* del Luglio 1926). L'Istituto pedagogico internazionale Rousseau, diretto dal Prof. Bovet, desidera fare una seria inchiesta sui risultati dei corsi per trarne conclusioni scientifiche inconfutabili sulla facilità dell'Esperanto per i fanciulli e per gli adulti secondo i diversi gradi di cultura e d'intelligenza. Si raccomanda di fare l'esperimento dovunque è possibile.

— S'informa che il termine utile per l'invio dei manoscritti al concorso dei « XIII-aj Floraj Ludoj » scade il 28 Febbraio 1927. Dirigersi al Segretario S^{ro} Delfi Dalman, Carrer Valencia 245, Barcelona.

— Qualche Istituto Regionale non ha ancora comunicato la formazione del nuovo Consiglio per l'anno scolastico 1926-27: sarebbero gradite informazioni sollecite.

— Si raccomanda a tutti gli appartenenti alla Cattedra l'obbligo dell'abbonamento alla *Itala Esperanta Revuo*. Ognuno deve sentire anche il dovere di farsi propagandista di questo foglio *nostro* e procurare nuovi abbonati.

— Nuovi Membri Effettivi: Facchi Prof. Gaetano, Brescia; Membri straordinari: Blasimme Rag. Ascenzio, Roma, Ingle Wilfred, Varese; Membri Insegnanti: Loverre Rag. Francesco, Milella Paolo, Saja Rag. Armida, Bari; Zingani Prof. Rina, Zingani Prof. Nella, Parma; Comm. Rag. Silvio Mollia e Avv. Gennaro Cassiani, Cosenza.

ASSOCIAZIONE NAZIONALE FERROVIARI ESPERANTISTI

TORINO — VIA NIZZA N. 12

Comunicato N. 28.

ATTI UFFICIALI

★ La circolare diramata recentemente da questa A.N.F.E. a tutti gli Enti Esperantisti d'Italia, comincia a dare dei buoni risultati. Infatti da ogni regione si segnalano le lodevoli iniziative di società e di volontari samideani i quali hanno già provveduto ai primi passi ufficiali presso i locali comitati del Dopolavoro Ferroviario, ricevendone lusinghiere promesse ed incoraggianti assicurazioni. L'A.N.F.E. nell'esprimere il proprio plauso ai benemeriti collaboratori, rivolge pure viva preghiera a coloro, ai quali è data la possibilità di affrettare le pratiche ufficiali presso il Dopolavoro, mettendo in particolare evidenza i vantaggi che ne derivano, specie dal lato culturale, dell'insegnamento della lingua Esperanto, e cioè:

1) di richiamare l'attenzione degli studiosi, per via di comparazione e confronti, sulla struttura della lingua italiana, rinfrescando la conoscenza della grammatica della nostra lingua, condizione veramente essenziale per apprendere le lingue con minor fatica.

2) di facilitare l'apprendimento delle lingue straniere, che pure figurano nei programmi del Dopolavoro, col mettere in evidenza quanto esse hanno in comune, e cioè il complesso degli elementi logici della espressione del pensiero.

3) di arricchire la coltura di un mezzo facile ed eccellente, ed ormai largamente diffuso, di intercomprensione fra persone di lingua diversa, e sempre maggiormente usato ed apprezzato nel campo delle relazioni ferroviario-turistiche.

★ Il *Dopolavoro Ferroviario* del 31 Ottobre u. s. ha pubblicato notizie sull'Esperanto. Le associazioni esperantiste possono richiederne copia agli uffici ferroviari locali.

★ E' vivamente raccomandato a tutti i ferroviari, cultori dell'Esperanto, l'attaccamento alla *Itala Esperanta Revuo*, valido portavoce del nostro movimento.

FEDERAZIONE ESPERANTISTA ITALIANA

FONDATA NEL 1910

Sede ed indirizzo telegrafico } Viale Giosuè Carducci, 15 - LIVORNO Per corrispondenza } Casella Postale 204
Sidojo kaj telegrama adreso }
CONTO CORRENTE POSTALE 5/673 — POŠTA ČEK-KONTO 5/673

Presidente: Generale Marchese Carlo Cordero di Montezemolo (per voto del X Congresso Nazionale, Bari 1925).
Riunisce tutti gli italiani che, oltre ad essersi formato un concetto della lingua neutra ausiliaria, desiderano contribuire ad estenderne la conoscenza e le applicazioni. Coordina l'azione dei gruppi e delle associazioni che intendono diffondere l'Esperanto od utilizzarne i vantaggi. Rappresenta gli esperantisti italiani presso il Centra Komitato de la Esperanto-movado, facilita l'opera dell'Universala Esperanto-Asocio (U.E.A., Ginevra, Boulevard du Théâtre, 12; conto corrente postale 3/327, Bologna) e coadiuva la Cattedra Italiana di Esperanto (Firenze, Via dei Neri, 6).

Anno sociale 1926-27

BOLLETTINO n. 3

Dicembre 1926

Condizioni per l'adesione:

Vedasi il Bollettino doppio N. 1-2 pubblicato nella *Itala Esperanta Revuo* del Novembre c. a., un estratto del quale potrà essere richiesto alla segreteria con carta da visita portante le iniziali C. A. (affrancatura cent. 10).

A modificazione di quanto è detto nel precedente N. ro di questo Bollettino, le quote dell'U. E. A. per il 1927 sono state aumentate come segue: Membro L. 16,00; Membro-Abbonato L. 36,00; Membro-Subtenante L. 126,00.

I. COMUNICAZIONI.

— Tessere Sociali. I Gruppi e le Associazioni federate che desiderano rilasciare ai propri soci una tessera, anziché curarne l'edizione a proprie spese, sono pregati di utilizzare quella che verrà inviata dalla Federazione, applicando poi su di essa un semplice timbro portante l'intestazione del Gruppo. Le tessere verranno rilasciate gratuitamente a tutti i soci per il 926-27 e verranno poi rinnovate con talloncino.

— Votazioni. A chiarimento di quanto disposto nel numero precedente in tale oggetto, si comunica:

a) che le discussioni inerenti alle votazioni dovranno avvenire in seno ai Gruppi per tutte le categorie di soci di gruppo, e che il Gruppo avrà a disposizione, per sostenere i propri deliberati presso la Federazione, il numero di voti rappresentato dalla differenza fra i voti di maggioranza e quelli di minoranza.

b) che in seno ai Gruppi, per decisioni comunque riguardanti la Federazione, i soci delle Categorie G O e G S avranno a disposizione 5 voti ciascuno.

— Bollettari per quietanze. Sono disponibili al prezzo di L. 1.00. e si pregano i Gruppi di acquistarli presso questa segreteria, anziché dal commercio.

— Pacchi di propaganda. Ne esistono molti, contenenti opportuno materiale che vie-

ne ceduto a prezzi minimi: tutti i Gruppi ed i soci attivi sono caldamente invitati ad inviare commissioni. Vi sono due tipi di tali pacchi: da L. 12.00 e da L. 25.00.

— In occasione della istituzione dei corsi invernali presso i Gruppi, qualora alcuno di questi intenda acquistare un certo numero di grammatiche, si informa che qui sono disponibili le grammatiche *Cattorini* che possono essere cedute a L. 3 per copia soltanto.

— Biglietti da visita. Una forma seria ed utile di propaganda è a nostro parere l'uso di carte da visita con la stella verde. Queste sono stampate con particolare cura dall'editore Paulet, in due colori, con la scritta «Esperanto» in verde sotto la stella.

— Timbri. Questa segreteria potrebbe provvedere all'acquisto di un forte quantitativo di timbri, con la scritta «Esperanto korespondata», bastoncino o romano, montati su legno, che potrebbero venire ceduti a circa L. 0.70 ciascuno, franco di porto. Dato il prezzo minimo, e considerando che l'applicare tale timbro su vasta scala alla corrispondenza rappresenta certamente una forma pratica ed efficace di propaganda, si pregano i samideani d'inviare prenotazioni onde ottenere un numero di commissioni sufficiente.

— Onde evitare che l'opera incon-sulta di qualche isolato elemento possa turbare l'attività schietta e serena degli esperantisti italiani, si rammenta a tutti i Gruppi, le Associazioni ed i Soci facenti capo a questa Federazione — pur nella persuasione che l'avvertimento sia per tutti superfluo — che la propaganda esperantista, non potendo avere altro scopo all'infuori di quello nobilissimo di

tutelare la nostra lingua nazionale dall'asservimento ad idiomi stranieri, abbia sempre e soltanto carattere altamente nazionale e si ispiri costantemente allo spirito del più fervido ed illuminato patriottismo. Questa Federazione non potrebbe tollerare che col pretesto della diffusione dell'Esperanto, si facesse da parte di propri associati buon viso e buona accoglienza ad ideologie contrastanti con il sentimento possente di rinnovata grandezza che guida il popolo nostro verso i più alti destini.

— Si consigliano i Gruppi e le Associazioni a comunicare alla R. Questura la propria costituzione o il proseguimento dell'attività sociale, unendo l'indirizzo del Segretario.

— Si richiama l'attenzione dei Gruppi sui *Fogli turistici* dell'U. E. A., dei quali non consta che alcuna città italiana abbia, fino ad oggi, curato l'edizione. Essi costituiscono nondimeno una saggia propaganda ed un'utile applicazione. Si pregano i Gruppi di località turisticamente importanti di consultare, presso il più vicino Delegato dell'U. E. A., l'*Oficiale Bulleno N. 15*, del Novembre 1925, e di informare in pari tempo questa segreteria del risultato del proprio tentativo.

— **Statistica Dietterle.** E' indispensabile che tutti i Gruppi, e, nelle località dove questi non esistono, i samideani più volenterosi rispondano con sollecitudine a quest'appello. I dati dovranno essere inviati *direttamente* al Dr. Dietterle; dovranno essere rigorosamente esatti, e non assolutamente tendere ad ingrandire le nostre forze numeriche apparenti, segnalando come esperantisti dei semplici simpatizzanti. Vedansi i numeri 314 (10) Okt. '26 di *«Esperanto»* di Ginevra, e 54 di *«Heroldo de Esperanto»* (22 okt. '26).

— L'Associazione Esperantista Torinese ci prega di rendere noto che, in seguito ad una piccola inchiesta, le voci che proposte tendenti a riunire gli idisti sotto la bandiera esperantista siano state fatte da esperantisti torinesi risultano infondate. Questa Federazione prende atto volentieri di ciò, e si dorrebbe che l'aver ospitato le voci stesse potesse venire interpretato come un appunto verso samideani della cui fedeltà e della cui intelligente opera essa è invece ben certa: nota però che, in ogni caso, tali proposte non hanno nulla di riprovevole «a priori» e solo si possono ritenere ispirate sì da sincero amore all'Esperanto, ma anche da una errata valutazione della mentalità idista. L'articolo di cui al N.ro precedente, non in-

tendeva essere un richiamo all'ordine, ma un consiglio ed una *definitzione di atteggiamento*.

— Giungono da più parti critiche a quanto questa Federazione ha creduto di stabilire e pubblicare: alcune di queste hanno l'aspetto di aspre rampogne e la prolissità di dissertazioni sulle note quistioni di principio in fatto di organizzazione e propaganda. Mentre si fa rilevare l'impossibilità di soddisfare pienamente tendenze molteplici e talora opposte, si pregherebbe di considerare che questa Federazione, pure gradendo i consigli, vede la sua ragione di essere piuttosto nel dare direttive che nel riceverne. — D'altra parte questa segreteria si conforta augurandosi che la pioggia di consigli sia buon presagio di abbondante pioggia di adesioni.

II. ATTIVITA' ESPERANTISTA NELLA PENISOLA.

— **Bolzano.** E' in via di costituzione un Gruppo.

— **Brescia.** Assemblea del Gruppo. Inizio del periodo di attività invernale, che promette di essere alacre e fecondo.

— **Mantova.** La guida illustrata della città è stata edita a cura del Gruppo con sovvenzioni del Comune e della Camera di Commercio. In seguito la Federazione esporrà le proprie vedute e concreterà proposte riguardanti le guide.

— **Torino.** Un conciso «Foglio di comunicazioni ai soci» (n. 1) della A. E. T. attesta una saggia organizzazione ed una molteplice attività. Vi è sala di lettura e biblioteca circolante a disposizione dei soci.

— **Udine.** Si è chiuso il ciclo estivo di conferenze di argomento culturale e patriottico organizzato dal G. E. con la conferenza «Rievocazione delle Cravatte Rosse — Brigata Savoia», tenuta dal Colonn. Chiericoni.

— **Verona.** Conferenza del Presidente della F. E. I. Marchese Generale Carlo Cordero di Montezemolo nel salone inferiore della Gran Guardia. — Riunione di esperantisti delle vicine sedi — Intervento di Autorità militari e civili. Le Autorità ed il pubblico non esp. mostrarono vivo interesse.

— **Yoghera.** Assemblea del Gruppo. Elezioni. — Attività esemplare.

III. RIUNIONI PERIODICHE DI ESPERANTISTI.

— **La Spezia.** — *E. G. de L. S.* - Sede: Teatro Civico presso Cabina Società Idroelettrica (p. corr.za presso S. I. E. L., Via Spallanzani, 5) — Riunioni del periodo autunno-inverno 1926-27: Venerdì, ore 20.30 - Piccole conferenze e letture.

— **Torino.** *A. E. T.* - Via Arcivescovado n. 1 A - Ciclo di 15 riunioni serali di perfezio-

namento, dal 25 nov.: giovedì sera. Letture commentate e conversazioni a tema. Frequentazione limitata agli iscritti.

— *La Stessa* - Sala di lettura: martedì e venerdì sera.

VI. NOI E GLI ALTRI.

— A smentire la falsa affermazione di taluni antiesperantisti secondo la quale la Lega delle Nazioni avrebbe rifiutato il proprio appoggio all'Esperanto, interviene opportunamente il C. K., il quale espone per ordine cronologico, con rigida e concisa obiettività, i diversi fatti che rispecchiano il contegno della Lega riguardo all'Esperanto. A chi desiderasse esaminare e possedere tale documentazione ne sarà inviata copia a cura di questa segreteria. Il riconoscimento dell'Esperanto come lingua ausiliaria da parte della L. d. N. è un fatto compiuto, contro il quale nessuna discussione o deliberazione ulteriore è intervenuta.

La stessa circolare del C. K. esamina anche l'articolo del De Reynold sulla «Revue de Genève». Attorno a questo è stato fatto dagli idisti gran rumore, ritenendosi da parte loro, data l'incapacità dimostrata di capire il lato pratico della questione, che il nuocere all'Esperanto equivalga a raccogliere simpatie attorno all'Ido. E' bene quindi che gli esperantisti sappiano che l'articolo è stato ispirato a fonte idista e fatto non secondo un esame spassionato dell'autore, ma in collaborazione «con un amico che per il momento desidera non essere nominato»: in tale persona misteriosa vi sono motivi per supporre che si nasconda lo stesso autore dell'Ido.

V. NOTIZIE.

N. B. — *La sigla I. E. S. mostra che la notizia è dovuta al Servizio Informazioni del C. K.*

— All'Università Estiva in Esperanto di Edimburgo, erano tra i professori rappresentate cinque università: Parigi, Liverpool, Londra, Birmingham e Cracovia.

— «**Norsk-Radio**», giornale della stazione di Oslo, ha pubblicato un vocabolario radio-tecnico in norvegese, inglese ed Esperanto (I. E. S. 42).

— Con decreto N. R. 113 del 6 maggio il Ministero delle Comunicazioni dell'Estonia ha riconosciuto l'E. come lingua chiara per il servizio telegrafico.

Vi sono in Estonia presso gli uffici postali molti sportelli con la scritta: «*Esperanto parolata*» (I. E. S. 44).

— L'Istituto Internazionale per la Collaborazione Intellettuale di Parigi (Lega delle Nazioni) ha organizzato uno speciale servizio di informazioni in E., a somiglianza del B. I. T. (I. E. S. 49).

VI. COMMERCIO.

— **Fiera di Lipsia. Primavera 1927:**

<i>Generale</i>	6—12 marzo
<i>Cuoio e scarpe</i>	6—9 .
<i>Tessuti</i>	6—9 .
<i>Articoli tecnici</i>	6—16 .

E' noto che questa importantissima Fiera con più di 10000 espositori ed oltre 140000 visitatori, usa largamente l'E. per la propria propaganda all'estero. I commercianti esperantisti chiedano prospetti in E. alla *Leipzig Messamt* — *Esperanto-fako, Leipzig, Markt 4*. Gli esperantisti tutti si offrano ai propri conoscenti a cui interessi tale intrapresa commerciale per traduzioni in Esperanto di cartoline con le quali si chiedono informazioni e prospetti in Esperanto od in altre lingue.

VII. CIRCOLARI DEL "CENTRA KOMITATO",

— (*Estratto della circolare N.14*). Esistono numerose società di collezionisti (che fornirebbero a noi gli indirizzi più preziosi perchè di persone che hanno costanti relazioni con l'estero) le quali usano miseri codici o cifrari per la loro corrispondenza internazionale: si prega di far conoscere gli indirizzi di tali associazioni.

— (*Circ. n.14*). Si fa insistente raccomandazione per l'edizione di nuovi *Fogli turistici* della UEA.

— (*Circ. n.15*). Il C.K. raccomanda di curare la propaganda presso i diversi Congressi internazionali. Non si agisca però senza aver chiesto a Ginevra (eventualmente tramite FEI) un esemplare del *Konsilaro por la agado de Internaciaj Kongresoj*.

Leterkesteto de I. E. F.

— *F. Z.*, Mantova — *Si terranno presenti le Sue raccomandazioni circa i respondkuponoj e i telegrammi.*

— *G. F.*, Brescia, kaj aliaj — *Ni kronikas nur mallongege. Sed ni transdonas al P. kun rekomendo la sciigojn suflce interesajn k. ne tro ampleksajn. La Bulleno spaco ore valoras.*

— *A. B. en C.* — *Kial ofendigi! Ciu el ni eraras, k. tiu el ni estas kritikata. Sed cius laboro estas valora, eci necesa.*

NON SI DIMENTICHI che l'abbonamento all'I. E. R. va inviato a tempo, cioè prima della fine d'anno, dunque meglio SUBITO, facilitando in tal modo il lavoro di esatta registrazione.

La Sacra Bibbia

in Esperanto

VECCHIO TESTAMENTO
tradotto dall'originale ebraico dal Dott.

L. L. Zamenhof

NUOVO TESTAMENTO
edizione riveduta

In carta comune, legatura in tela L. 35
In carta setificata, sottilissima,
legatura in tela, taglio dorato » 50
id. legatura in cuoio rosso » 75
id. in pelle finissima, riccamente
ornata, di gran lusso » 120

Proverbs Esperanto-English

dal *Proverbaro* del Dott. Zamenhof
tradotti da Montagu C. Butler

(cm. 6x9)

Edizione elegantissima,
rilegatura in tutta pelle, dicitura in oro
:: Indicatissimo per regalo ::
Lire 6. —

PALACO DE DANGERO

(*Rakonto pri Madame la Pampadour*)

de MABEL WAGNALLS

Tradukita el la angla originalo
de Edward S. Payson

È quanto di più artistico ed elegante
sia apparso nel mondo librario esperantista.
Vero ornamento di ogni biblioteca.
L'edizione è della già nota ed apprezzata Casa Editrice Ferdinand Hirt & Sohn di Lipsia.

206 pagine — Rilegatura di lusso
Lire 35

Commissioni all'editore A. Paolet
in S. Vito al Tagliamento

Per l'apprendimento dell' ESPERANTO

usate:

MANUALE STROMBOLI

248 pagine (III edizione - 16° migliaio)

Manuale completo: Nozioni e storia
dell'E., grammatica, esercizi, frasi di
conversazione, corrispondenza commerciale
e due dizionari.

L. 5.50 (porto franco)

MANUALE MIGLIORINI

in dieci lezioni con due vocabolarietti
(III e IV migliaio)

L. 2.75 (porto franco)

La prima edizione di questo manuale
sarà presto esaurita. Affrettare pertanto
le ordinazioni.

ESPERANTA LEGOLIBRO

di B. ed E. MIGLIORINI

144 pagine divise in tre parti:

- I. *Tra la vivo* — II. *Tra la lingvo*
III. *Tra la literaturo.*

Le molte favorevoli recensioni più
volte pubblicate dimostrano la bontà
di questo libro di lettura, già in uso
in diverse nazioni.

L. 4.40 (porto franco)

Inviare richieste alle principali librerie
o all'edit. A. Paolet, S. Vito al Tagliamento

URBA NATURHISTORIA MUZEO DE VENEZIA

Antaŭ kelkaj monatoj ankaŭ en nia
urbo estis malfermata al la publiko, en
*Fontego dei Turchi*¹⁾, Naturhistoria Mu-
zeo.

La kolektoj de natura historio kiujn,
depost la komenco de l' pasinta jarcento,
veneciaj scienculoj estis formadantaj, ne
estis ĝis nun kunigataj en Muzeo, kaj
tio malpermesis liberan uzadon al pu-
bliko kaj studentoj. Bonŝance kiam, pro
la donaco de Lia Reĝa Moŝto al la urbo,
oni transportis la Historian Muzeon en
la Regan Palacon, starigis komitato kiu

1) *Fontego dei Turchi*, belega palaco de
l' XIII jarcento, estas la plej karakteriza ek-
zemplo de romanika-bizantia stilo en Vene-
zia. De 1621 ĝis 1838 ĝi estis uzata kiel ma-
gazeno de la Turkoj kaj pro tio ĝi ricevis
la nunan nomon. Ĝi estis rekonstruata dum
1860-69 perdante sian originalecon. Ĝis okto-
bro 1922 ĝi entenis la Historian Muzeon de
Venezia.

proponis la unuigon de la scienca mate-
rialo apartenanta al la komunumo kaj
de tiu apartenanta al la *Regio Istituto
Veneto di Scienze Lettere ed Arti* (Reĝa
Venecia Instituto de Sciencoj, Beletristiko
kaj Artoj); kaj tiu komitato povis efeki-
vigi sian ideon decidante distribui la kolek-
tojn en la vastaj grandiozaj salonoj
de *Fontego dei Turchi*.

La nova Muzeo, post tri jaroj de vigla
laboro de la direktoro, estas fine ordi-
gita kaj povas esti senpage vizitata de
la publiko dum tri tagoj en la semajno,
kaj scienculoj aŭ studentoj ĉiutage, kun
la permeso de la direktoro. Ĝia mate-
rialo, kiu okupas dekdu salonojn, konsi-
stas el la sekvantaj kolektoj:

a) Ĝenerala kolekto de zoologio, in-
teresa precipe pro la loka bestaro de
vertebratoj.

b) Belega originala kolekto de kom-

para anatomio (enhavanta por la solaj fiŝoj pli ol 1000 ekzemplerojn) suldata, preskaŭ ekskluzive, al tridekjara senlaca laboro de E. F. Trois, iama konservisto de la kolektoj de l' Venecia Instituto, entuziasma natursciencisto, preskaŭ nekonnata en Italio. Tiu ĉi kolekto konsistas el organoj de digestado, sangirado, spirado k.t.p., injektitaj per malsamaj koloroj, parte en vazoj kun fluidaĵo (enhavantaj brankojn, limfan sistemon, k.t.p.), parte sekve konservitaj per specialaj lakoj kiuj ne nur permesas bone vidi la organon sed ankaŭ ĝin ekzameni kaj manuzi, tiel kunigante la utilojn de la ekzemplero en sia realaĵo kaj la fortikecon de artefarita kopio.

c) Malakologia kolekto de Spinelli, Ninni kaj Stalio, riĉega pro nombro de ekzempleroj ĉu de l' Adriatika ĉu de l' aliaj maroj kaj de riveroj, enhavanta ankaŭ konkojn interesajn je la beleca vidpunkto krom pro scienca valoro.

d) Speciala kolekto de birdoj de A. P. kaj E. Ninni, kiu konsistas el 2000 lokaj ekzempleroj; tia granda nombro estas interesa pro la diversaj plumaroj kiujn oni povas rimarki en la sama speco, kaj pro tio ke ĝi ofte konigas, kun mal-

samaj tenigoj de l' Individuoj, la vivmanieron de l' besto.

e) Speciala kolekto de fiŝoj, suldata al samaj A. P. kaj E. Ninni, kiu enhavas preskaŭ ekskluzive fiŝojn de l' venetaj riveroj kaj de l' Adriatika maro.

f) Kolekto, de A. P. Ninni, de speciala intereso, kiu rilatas la diversajn manierojn de kaptado de tiaj fiŝkaptistoj kaj kiu prezentas ankaŭ allogon por nesciencia publiko.

g) Grandaj fosiliaj kreskaĵoj kaj fiŝoj de diversaj periodoj, de l' ĉirkaŭaĵoj de Verona kaj Vicenza, kaj ostoj de orsoj de l' ŝtona aĝo.

h) Rokoj, marmoroj kaj mineraloj.

j) Herbarioj, inter kiuj precipe interesaj, kiel dokumentoj de la loka kreskajaro, tiuj de Cantarini kaj Kellner v. Köllenstein, tiu de Zanardini kaj la alga kolekto de l' sama lasta natursciencisto.

Estas dezirinde ke ĉi ti Muzeo estu vizitata ne nur de la scienculoj kiuj trovas interesan materialon, sed ankaŭ de la publiko, kiu sin instruos nelacigante, kaj de la artistoj kiuj povos trovi originalajn ornamentajn objektojn por siaj verkoj.

C. M.

EDIZIONI RILEGATE

ELEGANTEMENTE IN TUTTA TELA

(franco)

Manuale di Esperanto di <i>B. Migliorini</i>	L. 5.—
Manuale Completo di Esperanto, del dott. <i>A. Stromboli</i>	» 8.—
Esperanta Legolibro de <i>B. kaj E. Migliorini</i>	» 7.—
Manualetto di conversazione Ital.-Esp.	» 2.25
Dizionario Italiano-Esperanto (edizione Giusti)	» 11.—
Dizionario Esperanto-Italiano (edizione Giusti)	» 8.25

Inviare commissioni, accompagnate dall'importo, all'editore A. PAOLET in S. VITO AL TAGIAMENTO

Rinnovate SUBITO il vostro abbonamento all' IER: Italia L. 15 (C. C. P. 9/392) - Estero L. 20

KRISTNASKA RAKONTO

MORTFROSTITA INFANO¹

(JÓKAI MÓR)

Lia patro, pro bato de ŝipŝnuro, sufo-kigis en akvo. Lia patrino estis lavistino; en nokta laboro ŝi malvarmumigis, ricevis varmegan febron, mortis. La eta knabo restis tutsola kaj ankoraŭ preskaŭ kvarjara.

Kiam oni portis ankaŭ sian patrinon al tombejo, la malgranduleto pensis en si mem: — « Kiu nun diros al mi: mia dolĉa filo? Kiu donos al mi panon, matene, tagmeze, vespere? Kiu nun aranĝos por mi kuŝejon? Kiu donos al mi puran vestaĵon se mi malpurigos? Kiu min prenos sur siajn genuojn? Kiu kisas min se mi malbonfartas? » —

Ankaŭ la najbaroj translogiĝis; iu ĉi tie, alia tie; alvenis fremdaj anstataŭ la malnovaj kaj se aperis ĉe ili la eta knabo, se eniron li petis ĉe ilia pordo, oni diradis al li: — « Kion vi volas? Kion vi serĉas? Iru de tie ĉi, for! »

Vere foriris la malgranda knabo, iris sur la strato, kie neniu li konis; li ekstaris ĉe iu stratangulo, kaj tiel rigardadis en la okulojn de la ir- kaj revenantaj pasantoj ĉu ne iu similas al sia patro, al sia patrino, por povi tiun alparoli. Vane li rigardis ilin; la homoj havis aliajn faraĵojn, ol atenti irantan infanon. La vera almozulinfano pli bone komprenas sian okupadon; tiu postkuras elegantajn sinjorojn, al ili frotigas per siaj malpuregaj vestaĉoj; tiuj, tiam, nur por sin liberigi de li, jetas al li ion. Tiu almozulo, kiu povas nur plori, povas morti pro malsato.

Same estus pro malsato mortinta la

1. Tradnko kaj preso okazis laŭ afabla permeso de Budapeŝta Literatura Instituto Geografaj Révaj de Kiu, hungarlingve, aperis, kaj estas ankaŭ acoteblaj ĉiaj verkoj de Jókai Mór. Adreso: Budapest - VIII, Ultsi-ŝt. 18.

infaneto, tuj, en la plej unuaj tagoj, se bonkora maljuna fruktovendistino ne estus estinta je stratangulo, al kiu stratangulo fideligis la infano.

Nur tiu vidis, vidadis, kial venas kaj iras la eta knabo tien, dum tiel longa tempo. Ĉu eble, li volas ŝteli? Kiam ŝi vidis poste ke ĝis vespero li ne movigis de tie, ŝi kompatis lin. Ŝi elektis por li malbelaĉan pomon: — « Jen, prenu, sed nun iru hejmen! »

La malgranda infano estis kutiminta al obo kaj kiam oni diris al li, ke li hejmeniru, li bele ekkomencis iri hejmen.

Tiam estis jam vespero, kaj vespere, en granda urbo, la enirpordoj de ĉiuj domoj estas ŝlositaj. La eta sengepatra knabo tiel ploris, sola, en si mem, kiam li ekpensis, ke al li nenien estas permesate eniri; lin nenie oni atendas; al li nenie oni aranĝas liton.

Poste li kunprenis sin mem en la angulo de iu pordo kaj tie, en lia granda ploro, endormigis. Dormante li ĉirkaŭprenis la ŝtonon, kiu estis tiel bona defendante liajn malfortajn membrojn kontraŭ la vento, kaj li diris al ĝi: — Dolĉa patrino! —

Dumnokte, multfoje li vekigis ĉar ege blovis la malvarma vento kaj kun « oh, ve »-krietoj turnigis sur alia flanko, ĉar estis tiel malmola lia lito.

La postan tagon, li denove serĉis la bonan fruktovendistinon, kiu, vidinte ke li estas tiel malĝoja, donis al li siajn mango-restaĵojn.

La trian tagon, la kvaran tagon li denove trovis tien la maljunulinon; la kvinan tagon, vane li atendis ŝin je la strat-

angulo. Multaj preteriris sur la strato, eĉ plimulte da homoj ol jam antaŭe, sed la maljuna onklino ĉi tiun fojon ne venis.

La eta, sengepatra infano demandis almozulon (pli eleganta sinjoro li ne kuragis alparoli):

— Kie estas nun la bona onklino ?

— Kodiaŭ ŝi ne vendos ĉi tie — respondis la almozulo — ĉar hodiaŭ estas festo-tago. Hodiaŭ naskiĝis Jezuo Kristo. Rigardu, mia eta filo, kiel la gehomoj iras al preĝejo.

— « Kiel tiom da homoj iras, tien eble ankaŭ al li estas permesate eniri » — pensis la eta sengepatrulo kaj tiel li ĝojis vidante ke el tiu granda, granda domo, kiun pli bela neniu posedas, oni ne malpermesas al li la eniron, oni ne forpelas, ne demandas kion li volas ĉi tie, sed oni lasas lin guigi la belajn kantojn kaj resti inter la multaj, belege vestitaj sinjoroj!

Iu estiminda homo, poste, multe popularis al la popolamaso, rakontis kiel naskiĝis la eta Jezuo en ŝafejo inter ŝafgardistoj, kiel li vivadis en malriĉeco, mizereco kaj kiel Li amis la etajn infanojn, ĉiam.

Tiel li ŝatus dum la tuta tago, ĝis nokto, aŭdadi kion la estimata homo parolis!

Ĝis la malfrua vespero ĉiam restis la preĝejo malfermita; sed, pli poste, ankaŭ ĉi tiun oni fermis kaj li denove devis resti sur la strato.

Tiom da fenestroj estis lumigitaj; sur

la stratoj, belegaj veturiloj kuradegis antaŭen kaj reen, en ravigaj vendejoj estis starigitaj kristnask-arboj ornamitaj per flamantaj kandeletoj, anĝeetoj, malgrandaj luliloj en kiuj dormas la eta Jezuo.

— La malgranda sengepatrulo tiel povis ilin rigardadi!

Ridetantaj virinoj venis en la vendejo, aĉetis da tiaj feinaj belaĵoj; ĉiu, ĉiu hejmenportis al sia filineto, fileto, tion kion sendis al ili la eta Jezuo.

Tiel bela estas la naskiĝtago de eta Jezuo! Nur ne estu tiel malvarme dum tiu tago! Estas bone al tiuj, kiuj apud varma forno, sur la brusto de iliaj dolĉaj patrinoj aŭdadas la ventobruon, sed al tiu kiu ne scias kien hejmeniri dum ĉi tia kolerega vetero...

Denove li reeniris ĉe la pordo de la preĝejo, tie li surgenuis, siajn etajn manojn kunmetante: — Dolĉa Jezuo, Ĉi kiu tiel amas la infanojn, se Ĉi bezonus tian malgrandan serviston kiel mi estas, prenu min apud Ĉi... —

Kaj la granda Mondsavanto ekaŭdis la peton de sia servisteto kaj prenis lin apud Si, lin, kiu sur la tero apud neniu estis.

Tie dormiĝis la eta infano kaj vekigis en la ĉielo,...

Vi, kiuj amuziĝas kaj ĝojas dum la Sankta Kristnasktago, rememoru tiujn, kiuj malsatas kaj malĝojas.

trvd. B. Mandel

„JUS ELIRIS LA DUA KAJERO” DE ALPOJ AL LA MARO”

• • MANTOVA • •

32-paĝa broŝuro kun 18 ilustraĵoj sur glata papero

Prezo L. 2.50 — Eksterlande L. 3.50

Mendojn al la Eldonanto A. PAOLET, en S. Vito al Tagliamento (Italia)

BRUNO DA OSIMO

Originala ksilografio gravurita por samideano Spotti Luigi.

Ardas en mia silento...

*Ardas en mia silento ruĝega la flamo de l' koro,
ruĝa de l' amo la flamo — ardas en mia silento.
Hardas en mi la valoron, nobliĝas per ĝi la laboro,
ĉian profundon animan heligas ravanta la sento.*

*Jen ke la bildo revata ridetas, ridetas amike
trans malproksimo la granda, kiu nin apartigas.
Al mia solo ŝin ligis misteraj fadenoj maldike,
tamen — mi sentas — fadenojn forgeso, ne morto, disigas.*

*Kaj vesperiĝas: distance aŭdiĝas mallaŭta sono,
nin nun tintante helklare traehas fluganta la vento.
Staras senmova mi antaŭ la bildo, vivanta memoro,
despli — dum tempo flugadas — ardas en mia silento.*

*Oni jen diris: Sinjoro, memoru, vi estas fremdulo,
Sama nek vivo nek lando: la lingvo ne estas la via:
iom vi restas, nature, ĉi-tie la nekonatulo;
hejmen reiru, kaj certe feliĉo vin ramos, alia.*

*Kaj jam noktigiĝas: ĉiele ekbrilas la nokta trezoro,
mutas malvarma la mondo, dum nigra la vivomomento.*

*Siblas, fajfetas, ekflustras bloveto, rozetas aŭroro....
Min, ve! — mateno ne lumos post senespera turmento.*

*Ho Libereco! cin nuran, cin solan mi vokas tremante
ĉar nek patrio nek kredo min ligas al elektitino:
trans la landlimoj rompitaĵ, piede barilojn premante,
fine kunigi du korojn ci povos, ci sola, diino.*

*Nun jam espero mortiĝis, nur nun en mi regas doloro,
Min detruanta la fajro — ardas en mia silento.*

*Sed pri vi bildo revata neniam ombriĝas memoro.
Alta de l' amo la flamo — ardas en mia silento.*

Kosmopolito

FABELO POR LA MALGRANDULOJ.

LA SORĈISTO PATA-PUM

Iam vivis malriĉa arbarhakisto, kiu posedis nur du trezorojn en tiu ĉi mondo: hakilon kaj azenon. Matene, kiam la kokoj kantis, li sin direktis flegme al la arbaro, antaŭirata de sia fidela azeno nomata Buriko.

Unu tagon, dum li pripensis: « Kio okazos al mi kaj al mia familio? La tempo estas malfacilaj kaj ĉio karigas » — li aŭdas voĉon diranta:

— Arbarhakisto!! Arbarhakisto!!

— Kiu min vokas? — Li ĉirkaŭe rigardis. Neniu.

— Arbarhakisto!! Arbarhakisto!! — reaŭdigis la voĉo. Tiun ĉi fojon la malriĉulo eksidis sur la teron, krucosignante. Fine, kiam li povis ree paroli, li diris:

— Kiu min vokas?

— Revenu apud via domo kaj fosu profundan truon sub la figarbo kiu estas en via ĝardeno. Tie vi trovos trezoron.

— Ĉu vere?! Estimata sinjoro mastro, diru al mi vian ŝatatan nomon, por ke mi povu ĝin benadi dum mia vivo kaj post ĝi.

— Ah! Ah! Ah! Mi ne kredas al homa dankeco. Sed se vere vi volas ĝin koni, mi estas nomata sorĉisto Pata-Pum kaj mi loĝas en tiu ĉi arbo.

— Nobla kavaliro Pata-Pum, mi ek-kuras fosi la trezoron, kiu estas enterigita en mia ĝardeno: estu benata de Dio.

— Jes, iru kaj post du monatoj revenu en tiun ĉi lokon, informi min pri viaj aferoj.

Post du monatoj la arbarhakisto revenis al la arbaro laŭ la promeso farita al la sorĉisto.

— Kavaliro Pata-Pum, tre pova sinjoro! kiom mi vin dankas por la bono

kiun vi faris al mi! La trezoro vere kuŝis sub la figarbo, sed...

— Ho amiko, parolu. Kion vi ankoraŭ deziras?

— Mi dezirus fariĝi la estro de mia urbo; alie mi estos... ne ankoraŭ feliĉa.

— Ĉu vi deziras nur tion? Vi estos estro post tridek tagoj.

— Dankon, kavaliro Moŝto.

— Bone, bone, revenu post du monatoj raporti pri viaj aferoj.

Post du monatoj arbarhakisto, belege vestita per oraj kaj arĝentaj vestoj, revenis en la arbaron:

— Sinjoro Pata-Pum — li kriis per aroganta voĉo, kiun li akiris dum sia riĉiĝado — tuje venu paroli kun mi.

— Jen mi estas; kion vi volas, amiko mia?

— Mia filo volas fariĝi duko.

— Lia peto venos plenumita post tridek tagoj, kaj vi revenu min viziti post du monatoj.

La kampulo ne estis ankoraŭ kontenta, ĉar post du monatoj, revenante al sia bonfaranto li diris uzante malrespektan « ci »:

— Mi volas edzinigi mian filinon kun la regido; ci helpu min.

— Mi tion allasas al vi; sed revenu min trovi post du monatoj.

Kiam alvenis la antaŭfiksita tempo la arbarhakisto diris al sia edzino:

— Aŭskultu min, tiun ĉi fojon mi ne iros al la arbaro. Nune, mi estas riĉulo, parenco de la duko kaj de la rego.

— Edzo mia, revenu tie almenaŭ por danki la sorĉiston, kaj afable diri al li ke vi salutas lin lastfoje.

— Kia enuo! — Kaj li iris tien.

Alveninte apud la arbo, li kriis arogante: — Pata-Pum, mi revenis por diri al ci, ke mi ne plu bezonas cin. Nune mi estas riĉulo, potenculo, kaj mi ne volas havi enuon veni tien ĉi ĉiudumonate, raportu al ci pri miaj aferoj. Ĉu ci komprenis, Pata-pum?

— Malgentilulo! Needukitulo! Ĉu vi jam forgesis ke vi devas ĉion al mi? Unufoje kiam vi venis trovi min tie, vi faris multegon da komplimentoj kaj respektoj, vi min vokis: kavalira moŝto k.t.p. Duafoje riverencoj kaj komplimentoj malpliigis, kaj vi vokis min nur sinjoro. Nune, eĉ vi plene min malbontraktas. Nu, vi ne havas eton da koro; vi nasigis malgentila kaj malgentila vi mortos, vi estis malriĉa kaj malriĉa vi refariĝos.

El tiu tago la malfeliĉo komencis persekuti la arbarhakiston.

Lia filo, la duko, mortis; lia filino, la regino, kaj ŝia edzo estis ekzilitaj, kaj ĉiuj bienoj estis konfiskataj.

Granda brulado detruis siajn bienojn, ŝipoj ŝargitaj je liaj komercaĵoj subakvigis, ŝtelistoj ŝtelis liajn kastelojn.

Laste flagris granda militado kaj li devis doni sian restantan monon por la ŝtataj kasoj.

Kun la fidela Buriko li reprenis arbaran vojon. Li laboris tie ankoraŭ dudek jarojn, sed li ne plu aŭdis la voĉon de sorĉisto Pata-Pum. Tamen la espero denove ĝin aŭdi igis sian vivon malpli malgoja kaj afliktiga. Tiu ĉi estis lasta bonfaro de sorĉisto Pata-Pum; sed por fari ion novan, arbarhakisto ne estis dankema al li pri tio, ĉar li ne ĝin komprenis.

El *Dopolavoro Ferroviario.*

Marga

esp. Librot. A. Blasimme

ĈE SOJLO DE L' VIVO

*La pord' malfermiĝis... De l' suno lumita,
Vidigis ĝarden' odoranta.*

*Kaj vojo tre larĝa, per floroj kovrita,
En bluan antaŭon kuranta.*

*El teda sufoka malvast' premaera
En vivon vastegan vi venis.*

Varsovio.

*La mondo alloga kun ĝojo sincera
En brakojn afable vin prenis.*

*La pord' malfermiĝis.... Ekiru kun Dio,
kuraĝa survoje vi estu.*

*Kaj plena de forto, esper', energio,
Por ĉiam fortika vi restu.*

Ad. Oberrotman

ABBONATEVI TUTTI alla

Itala Esperanta Revuo

rivista mensile ricca di articoli originali in italiano ed in Esperanto, di esercizi per principianti, di traduzioni, di notiziario ecc. — Pubblica in ogni numero i comunicati ufficiali della Federazione Esperantista Italiana, della Cattedra Italiana di Esperanto e di altre associazioni esperantiste. — Abbonamento annuo L. 15 — Editore A. Paolet, S. VITO AL TAGLIAMENTO (Friuli). ::::

LA

ELEKTROTEKNIKA SUFIKSO « -OR- »

Rilate al nia recenzo pri *Int. Radio Manual* (I. E. R., aŭg. 1926) S.ro Butler el Londono skribas al ni kritikante la formojn kiel **alternadoro** ktp., kaj proponante la simplan kaj nuran akcepton de la formoj per **-lo**.

Ni estas antaŭ tri formoj proponataj paralele: **alternilo**, **alternatoro**, **alternadoro**: **amasigilo**, **akumulatoro**, **akumuladoro**. La dua estas internacia, la tria estas internacia, la unua ne estas internacia. Certe se la kritikinto estas elektroteknikisto (se li ne estas tia, li ne povas juĝi pri teknika lingvo, ĉar la principoj sur kiuj baziĝas Esp. komuna kaj Esp. teknika estas absolute malsamaj) post pripensado li konsentos, ke la plej mallerta, nepre malakceptota formo estas la unua **-lo**. La dua, **akumulatoro**, estas plene konata ĉe ĉiu lingvo: do fakte *nek rifuzinda, nek rifuzebla*. Oni ne devas forgesi ke elektroteknika lingvaĵo jam estas internacia: nur ĉe komuna lingvo oni preferas prave la formojn pure esperantajn. Konstrui apartan novan lingvon apud la internacia esprimaro eksteresperanta *kiu jam sin trudis al ĉiuj vivantaj lingvoj* estus tre granda eraro, eĉ vana klopodo.

Se oni oficiale rekonos la nuran **alternilo** 'n, la neoficialaj esprimoj ĉiutage uzataj de la elektristoj, esprimoj vere, perfekte, absolute internaciaj, enŝovigos kaj forpuŝos la oficialajn kaj la lingvo teknika fariĝos haoso.

Oni do devas elekti inter **alternatoro** kaj **altern-ad-or-o**. La dua formo estas pli Esperanta, ĉar ĝi konstruas vortofamilion per sufikso — cetere jam internacia — kies signifo estas tute alia ol tiu de **-il-**. La arkaikigantaj formoj kun pseŭdo-afiksoj ne plaĉas al S.ro Butler kaj ne plaĉas al ni: sed ĝuste por iln forligi ni proponis akcepti anstataŭ tiu internacia pseŭdo-sufiksa formo en **-atoro** la internacian sufikson **-or-** kaj vivigi ĝin en la teknika interlingvo. Sed alia afero estas nuance aliformigi (t, d) la internacian vorton, alia afero estas reenpuŝi ĝin kaj proponi la strangajn neatendatajn **alternilo**'n, **induktilo**'n kiujn neniu teknikisto komprenus, eĉ neniu esp. elektristo praktike uzus nur por plaĉi al ni, teoriaj esperantistoj de skribotablo.

Ni ne povas iel kompreni pro kio ĉe multaj bonegaj esperantistoj la propono por en-

konduko de nova sufikso teknika vekas tiom da timo. Sed ĝi tute ne estas afero kontrata al la spirito de la Fundamento: absolute ne.

Kiam oni estas devigata akcepti aŭ grupon da parencaj vortoj dise, rifuzante la civitaneccon Esperantan al ilia parenceco, aŭ novan sufikson tra kiu la samaj vortoj ne are sed **orde kaj sisteme** eniras kaj alkroĉigas regule al rilatanta radiko, ŝajnas al ni ke la dua afero estas pli Esperanta.

Sed oni ne devas blinde forĵeti la postulojn de la praktika vivo kiel S.ro Butler faras. Li eĉ ne akceptus **imped-anc-o** kaj proponus **imped-ec-o**, **suscept-ec-o**, ktp. !!! Tiaj personoj estas certe bonegaj esperantistoj, sed ili nepre ne estas elektroteknikistoj.

Aliflanke, inter la esp. teknikistoj ĝenerale oni subtenis la proponojn por novaj sufiksoj teknikaj: eble nur S.ro Corret («...mi ne amas obstinajn homojn...» Zamenhof, Ekzer-caro, § 10) estas escepto. Ĉu oni proponus rifuzi la ĥemiajn sufiksojn por la «klasikaĵoj» «pure Esperantaj»? —

La vorto **alternilo** - S.ro B. sciu - estas eble internacie komprenebla, post lerno, de la eksterfakuloj: sed por la elektristoj, esp. aŭ ne esp., la formo **tuj komprenebla** estas la **-atoro**.

Pri la pseŭdo-afiksa akuzo ni aldonu ke **-ad-or-** estas kunigo de du vivegantaj sufiksoj: la unua «pure esperanta», la dua preskaŭ perfekte internacia (**-or-**, **-er-**).

ro

BIBLIOTEKO

TUTMONDA

Eldonata de RUDOLF MOSSE, Berlino

Eleganta kaj ĉarma kolekto de interesaj verkoj.

Ĝi ne devus manki en bibliotekoj ĉu grupaj ĉu privataj.

Ĉiu serio po dek libretoj kostas Rm. 4 (It. L. 24)

Sendu mendojn (nur por kompleta serio)

al Librejo A. PAOLET

en S. VITO AL TAGLIAMENTO

Per kvar linioj

SKIZITA ESPERANTISTARO

ĜESINJOROJ PIATTI

De la tutmonda rondo — fidelmodelaj eroj,
pro bato ne « rompigas » — geedzoj la TELEROJ.
Pro bato de la sorto — LIN tamen en Milano
ĝenadas nepaginta trudul' — U.E.A.-ano.
Eĉ al dumnoktaj tedoj — rezista Delegito
Li grumblas, sed ne iĝas — pro laco « delogito »:
pli milde sed samfirme — la Novan Senton
[sentas
kaj en pur-Esperanto — modele Ŝi... silentas.

FRAŬLINO SEGRĖ

« Steloza » manpoŝeto — ĉe Ŝi incite verdas
pri kiu kongresano — ne jam memoron perdas.
Ŝi estas do, vi scias, — SEGRĖ ĝenovano:
al ĉiu kongresurbo — Ŝin gvidas korinklino;
kaj tio mem pruvegas ke la manpoŝo vere
blindige verdas, certe, — sed verdas nur...
[ekstere!

FRAŬLINO X...

Mi iris ĉe kongreson — kun amikin' fidela,
ne peze virta, ŝaĝa, aminda, sprita, bela.
Forlasis ŝi la brakon — dirante: « Ĝis reveno,
min nun afero urĝas... internacikunveno...
kunveno de fak-inoj... ĝis poste » kaj forkuris;
kaj poste mi ŝin vidis: junul' al ŝi murmuris.
Malice ŝi ridetis — kaj flustris mi, racia:
« Nun mi komprenas: urĝis afer' interna-cia ».

GENEVANOJ

La cerbon de l' movado — vi trovos en Genevo,
Bulvardo de l' Teatro — kontoro de la Revo.
Post rondaj okulvitroj prizorgas kun fervoro
de U.E.A. la marŝon — HANS JAKOB Direktoro.
Li mastras per ŝliparo — la Delegitan rondon
kaj ĉerpas ĝis la fino — la kotizeblan mondon.
Fraŭlinoj akurate — ordigas ĉiun eron,
kaj al mortinta Membro — ekspedas cirkuleron.

* *

En la najbara ĉambro... atendu, ĉu vi volas?
jen gaja kaj amuza memoro min konsolas.
Mi flugis al Parizo — en *Moulin Rouge* mi
[dronis,
kaj krom venusoj diaj — eminentulon konsis.

Agrable la lumplenan — parfuman « prome-
[nejon »
Sinjoro Ĉe rondvadis — lasinte l' abatejon:
li spiris « esperante » — la logon de l' aero
kaj diris fide: « Certe, progresas la « afero »...
En la najbara ĉambro — atendas nun inviton
al propagandvojaĝo — preĝpeton-kaj in-citon.
Parolas de sep jaroj — nur Esperanton, ĉiam.
Egalan gastamanton vi trovos ja neniam.

* *

Atentu nun: ĉe tablo, kun timiganta tono,
kun forto de la sperto — kaj povo de l' ordono,
pro la kontrakt' Helsinka — por ŝanco de la
[Stelo
Ministro de l' movado — pri lingvo ŝu-modelo,
dum pli ol Esperanto — de tag' al tag' dikiĝas,
tronadas kaj dekretas — kunigas kaj konigas
en la plej luksa ĉambro — fenestro ĉe la strato,
Sinjoro KREUZ, fiero — de l' Ventra Komitato.

ADVOKATO VAONA

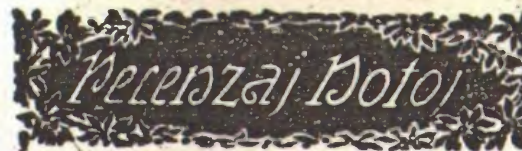
Senpeke tajlormajstro por Li vestaĵon muldas,
Li estas oratoro — ni multon al Li ŝuldas
ĉar per senlaca volo — VAONA advokato
klopodis eĉ pri varbo — de Ŝtat-aŭtoritato.
Per diro elokventa — kritikis kaj sugestis,
per faro senkompara — ekzemplo brila estas.
Li vartis dum tri jaroj — nacifederacion,
kunvokis konferencon — en urbon Venecion.
Postlasis ja belegan — fervoron kaj inciton,
modelan propagandon kaj... grandan deficiton.

Mevo

**Per non creare Interruzioni
nella spedizione della Rivista
È NECESSARIO
che TUTTI i vecchi abbonati
RINNOVINNO SUBITO il loro
abbonamento per il 1927.**

Ne facciamo calda preghiera.

Das Esperanto ein Kulturfaktor, Band VI,
Festschrift anlässlich des 15. Deutschen Esp.-
Kongresses (München, Pfingsten 1926), Ber-
lin-Dresden, Ellersiek u. Borel, 1926, pp. 82.

Bona atestaĵo de la graveco kaj seriozececo
de la Esp. movado en Germanujo estas la
kolekto titolita « Esperanto kiel kulturfakto-
ro » (*Esp. ein Kulturfaktor*): la apartajn vo-
lumojn oni aperigas ĉiujare okaze de la na-
cia Kongreso (ili estas jam ses: 1911 ĝis 1914,
1925 kaj 1926).

La teksto konsistas el artikoloj de diver-
saj Esperantistoj, plejparte verkitaĵ en ger-
mana lingvo.

Jen la titolo de la ĉapitroj de la sesa kaje-
ro, aperinta okaze de la Pentekosta kongre-
so en München sub la direkto de profesoro
J. Schmalzl: *D.ro Franke*, München kaj la
bavara montarregiono (ĉarma pejzaĝo instig-
anta al vivoĝojo), *D.ro Steche*, Greka lingvo,
komuna lingvo de la helenismo, praEspe-
ranto (komuna idearo kondukas al komuna
lingvo: tio ĉiam okazis, tio okazos per Espe-
ranto), *Pillath*, Poezio kaj Esperanto (celas
pruvi taŭgecon de Esp. por poezio per re-
cenzo de la ĉefaj poeziaj verkoj en Esperan-
to), *Hahn*, la kultura tasko de la unuagra-
da lernejo kaj Esp., *Schmalzl*, Esp. kaj la
mezgrada lernejo, *Lang*, Esp. kaj la lernado
de fremdaj lingvoj (jam nun tre utila, Esp.
baldaŭ permesos rimarkinde malpligi la tem-
poperdon kiun kaŭzas studado de fremdaj
lingvoj por nur praktikaj celoj), *Kliemke*,
Diplomatiko kaj Esperanto (pro la demokra-
tigo de la internacia politiko, interpretistoj
estigis ĉiam pli necesaj: kiel simpligus la
afero per Esp.), *D.ro Rohrbach*, Esperanto
kaj Germanismo en fremdlando, *D.ro Orthal*,
Esp. kaj pacifismo (kvankam la triumfo de
Esp. ne signifas triumfon de universala paco
ĝi tamen grave helpus ties alproksimigon),
Jung, La graveco de Esp. por la kultura tas-
ko de la preso (gazetoj internacie legeblaj
havas kaj havos multe pli gravan influon ol
nur naciaj), *Deubler*, Esp. kaj laboristaro,

Kreuz, la foiroj kaj Esperanto (interesaj in-
formoj pri la uzado de Esp. ĉe la Frankfurta
foiro), *Petzold*, la graveco de Esp. por la fer-
voĵtrafiko (interesigo de fervojaj administra-
cioj kaj organizaĵoj pri Esp.), *Reber*, Graveco
de Esp. por la poŝtrafiko, *Schmalzl*, Radiofo-
nio kaj Esp., *Schmalzl*, U. E. A.

La libro estas serioza, bone impresanta
propagandilo inter neesperantista publiko.
Ĉiam io simila ĉe ni? b. m.

La alta kanto de la Amo. Laŭ malnova le-
gendo rekantita originale en Esperanto de
TEO JUNG. Horrem bei Köln, « Heroldo
de Esperanto », 1926, pp. 38. Mk. 0.75.

Krom lia konata organiza kapableco, kiun
li montras precipe en la direktado de *Herol-
do de Esperanto*, s-ro Teo Jung malkaŝas
rimarkindajn poetajn kvalitojn en tiu ĉi ver-
keto, premiita per la plej alta rekompenco
ĉe la 12-aj Floraj Ludoj.

Al la noblanima inspiro korespondas la
fuaĵ versoj — kaj la eleganta eksteraĵo. b. m.

J. MANGADA ROSENÖRN, *Helpanta temaro per
lernigi rapide Esperanton*, Madrid, ĉe la aŭ-
toro, Glorieta de Bilbao, 5, paĝoj 35, jaro
kaj prezo ne montritaĵ.

18 zorge laŭgradigitaj temoj, konsistantaj
el laŭeble memstaraj frazoj, por ekzercigo en
Esp. interparolado. La lingvo estas generale
bona (mi rimarkis hispanaĵojn: *rostaĵo de bov-
ino*, p. 13), la preseraroj ne gravaj (*nekonita*
anst. *nekonita*, p. 10, *intruas* anst. *instruas*,
p. 12, *savboatoj* anst. *sarboatoj*, p. 18, *mem-
bole* anst. *memvole*, p. 26, ktp.). b. m.

W. MORRISON, *The Object Lesson*, Comedy in
three Acts. London, Brit. Esp. As., 1926, pp. 20.

Agrabla komedieto en angla lingvo. La ko-
mizo de ŝanceliĝanta firmo sukcesas per Es-
perantaj leteroj kaj cirkuleroj arangi grand-
stilajn negocojn, varbi la estron al Esperanto,
kaj edziĝi kun lia filino, kompreneble an-
kaŭ ŝi Esperantistino. b. m.

F. DYBA, *Ĉies Internacia Esperanta Steno-
grafo*. 2 partoj, 14-paĝaj, po 1 sv. fr., ĉe
la aŭtoro, Berlin-Niederschönhausen, Molt-
kestr. 4 (Germanujo).

Konciza kaj klara metodo de stenografio
aplikita al Esperanto: la unua parto montras
la elementojn de korespondada skribo, la dua
gvidas al pli rapida, « reportista » skribo.

Associazione Nazionale Ferrovieri Esperantisti

Seztono di Roma

La Finnaj Fervojistoj en Italujo

Ĉar oni ricevis antaŭsciigon per presita poŝtkarto pri alveno de tri Finnaj Fervojistoj, la Roma Grupo Esperantista iris ricevi ilin ĉe stacidomo Termini.

Sed pro horplaneraro ili alvenis en Romo postan tagon (sabato la 16-an okt.) el Venecio, kaj venis viziti min en oficejo ĉe Ĝenerala Fervoja Direkcio, akompanitaj de V. Delegito S-ro Rag. Filippi. Ni tuj interamikigis post la plej simplaj kaj plensentaj salutesprimoj. Ili kune kun mi vizitis mian oficejon kaj mi prezentis ilin al Inspektoro D-ro Galateo kaj al Inspektoro Inĝenero Veronesi sciligante ilin ke tiuj samfakuloj faras la vojaĝon tra Eŭropo per mōnsubteno de finna Administraro, kiu precipe ilin elektis, ĉar ili scipovis esperanton. En ĉiuj trapasitaj landoj ili ricevis bonan akcepton kaj ĉie ili povis facile kaj agrable paroli al ĉiuj.

Esperantistoj fervojistoj parolis kun ili sci-volemaj ricevi informojn pri ilia longa vojaĝo (7.000 Km.), pri travizititaj ĉefurboj, pri ilia lando plenplena je lagoj (35.000!).

La sekvontan tagon okazis vizito tra la urbo. Ili miregis (dum tro malmulte da tempo) antaŭ la baziliko de S.ta Petro, la kastelo S.ta Angelo, Roma Forumo ktp.; ĉie admirante artaĵojn kaj antikvaĵojn, starante vere emociitaj antaŭ tiuj respektindaj restaĵoj.

Posttagmeze ili partoprenis kunvenon sur Monte Mario kie kontentegaj travivis roman aŭtunan vesperon kune kun Romanaj esperantistoj.

Antaŭ foriro al Neapolo ili petis min esprimi dankesentojn al ĉiuj, kiuj zorgis kaj agrabligis ilian restadon en Roma kaj en Italujo.

Al ili mi sendas dankegojn por la plezuro kiun mi havis pro ilia ŝatata vizito.

Rag. Blasimme

ITALA KRONIKO

Campotosto. Mascioni, Poggio. Kultura Esperanta Rondo. Post longa laborado, sam. Manili Nazareno sukcesis organizi E. Grupon en Campotosto «Kultura E. Rondo», aprobita de komunumestro «Potestato» Rag. I. Zilli.

Estraro estas: Prez. Manili Nazareno, Vic-Prez. Pouzi Domenico, Sekr. Vertolli Emidio,

Kaa. Artipoli Giovanni, Vic-Sekr. en Mascioni Adriani Emilio, Vic-Sekr. en Poggio Berardi Carlo. Konsilantoj: Adriani Valentino, Gian-nori Giovanni, Piccari Vincenzo.

Torino. La 14-10 okazis lasta ĝenerala kunveno de Torino E. Asocio. Oni elektis jene la novan estraron: D-ro Canuto prez., s-ro Fiandra, v. p., s-ro La Colla, sek.; konsil. f-no Actis, s-ro Bisetti, ing. Cenere, kav. Sac-cani; rev. s-roj Palumbo kaj Ceroni.

En la sidejo de la Asocio estas ordigita salono por legado, kie samideanoj povas trovi le ĉefajn esperantajn ĵurnalojn, kaj estas organizita biblioteko, kiun oni esperas rapide rĉigi.

Tricesimo (apud Udine). La 3-10 E. Grupo de Udine vizitis la tican UEA-Delegiton Kav. Edoardo Tellini. La vizitantoj estis kore kaj ĝentile akceptitaj en lia ĉarma kaj mirinda vilao «Villa Maria». Luksa luno. Oni projektis kursmalfermon kaj grupfondon.

Trieste. La grava ĵurnalo *Il Piccolo della Sera* de la 10-10 enhavis longan artikolon pri «Esperanto en la telegrafio».

Marŝalo Colombo Verdi faris belan paroladon pri Kongreso de Livorno.

Al samideanoj f-no Bianca kaj Norberto Franz mortis la patro. La plej varmajn kondolencojn de estraro kaj samideanoj.

Udine. Granda sukceso rezultis por nia Grupo sekve de la tri lastaj publikparoladoj. La 13-10 S-ro Guido Perale, licea profesoro kaj vizepresidanto de ĉi tiea Popola Universitato, pritraktis la temon: «Venecia Liriko»; la 20-10 S-ro Armando Miani, teatra direktoro kaj artisto li mem, paroladis pri teatraj aferoj prezentante al la ĉeestantaro — per vizag-aliigo helpe de perukoj k. s. — humorplajn teatrajn tipojn; kaj la 30 sammonate ti-am Kolonelo Chiericoni, regimentestro, paroladis pri la historio de «Ruĝaj Kravatuloj» (infanteriaj soldatoj) montrante interesegan mirindan specimaron de soldatoj vestitaj per ĉiutempaj uniformoj. Kinoprezentado ankaŭ okazis kaj muzikistaro ĉeestis. Granda reklamo estigis el tio por nia grupo: impresiga, neforgesebla festo! Aŭtoritatuloj, asocioj ktp. large partoprenis. — Nia grupo vigle, aktive, senhalte antaŭen marŝas por iel triumfi la ideon zamenhofan. J. D. S.

Voghera. La 11-10 ĉe komunuma lernejo okazis ĝenerala kunveno de nia grupo. Oni elektis la estraron jene: kasisto s-ro Re Giuseppe, sek. s-ro Quarone Giuseppe, konsil. s-roj Claretto Emilia, Pelizza Mary kaj s-roj Guaita Giuseppe, Crescenti Claudio, Pasto-rino Giovanni.

Nia kunredaktoro D-ro A. Tellini havis la malfeliĉon perdi 20-monatan nepon, Gianluigi. Al li, al la gepatroj Nievo kaj Clara kaj al tuta Familio sincerajn kondolencojn.

Tipografia A. Paolet, S. Vito al Tagliamento
A. Paolet, Dir.-resp.